

Nota van B&W

Onderwerp Kosten van woninginrichting op grond van de Participatiewet

Portefeuillehouder drs. Ap Reinders
Collegevergadering 11 oktober 2016
Inlichtingen Rob Kouwenhoven (023 5676615)
Registratienummer 2016.0055411

Inleiding

De gemeente verstrekt op grond van de Participatiewet bijzondere bijstand voor daadwerkelijk gemaakte noodzakelijke kosten, die voortkomen uit bijzondere omstandigheden en die niet uit het ter beschikking staande inkomen kunnen worden gefinancierd. Tot deze kosten behoren onder andere hoge woonlasten, de individuele inkomenstoeslag, maar ook de kosten van woninginrichting. De hoogte van de te verstrekken bijstand voor de kosten van woninginrichting zijn binnen de gemeente Haarlemmermeer genormeerd. Er wordt aangesloten bij de normen van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (NIBUD).

Probleemstelling

De afgelopen jaren is er sprake van een toenemend aantal aanvragen bijzondere bijstand voor de kosten van woninginrichting. Deze toename wordt vooral veroorzaakt door echtscheidingen en het aantal te huisvesten statushouders.

Ontwikkelingen uitgaven bijzondere bijstand voor woninginrichting

jaar	aantal aanvragen	uitgaven
2013	127	€ 329.640
2014	101	€ 281.010
2015	184	€ 582.350
Eerste half jaar 2016	89	€ 566.000

Eind 2016 zullen naar verwachting nog 200 statushouders worden gehuisvest. Dit zal voor een stijging zorgen voor de uitgaven bijzondere bijstand ten opzichte van de afgelopen jaren. Indien deze trend zich voortzet zal bijna de helft van het budget bijzondere bijstand worden besteed aan woninginrichting en blijft er niet of nauwelijks budget over voor (nieuwe) beleidsinitiatieven op het gebied van terugdringen van armoede. Om die reden willen wij de uitgaven voor deze kosten naar beneden brengen.

Oplossingen

De hoogte van de te verstrekken bijstand voor de kosten van woninginrichting zijn binnen de gemeente Haarlemmermeer genormeerd. Er wordt aangesloten bij de normen van het NIBUD. Deze normen zijn vastgesteld op basis van de nieuwprijs. De gemeente is echter "vrij" om de hoogte van deze normen vast te stellen en kan van inwoners verlangen dat men op zoek gaat naar tweedehands artikelen.

Normen NIBUD inventarispakketten voor een volledige woninginrichting:

Eén volwassene (zelfstandige huisvesting)	€ 7.373
Twee volwassenen	€ 8.438

Bij kinderen wordt de prijs ± € 900 per kind hoger.

Het bedrag dat aanvragers ontvangen is een all-in norm. Dat wil zeggen dat alle kosten voor woninginrichting uit dit bedrag betaald moeten worden, dus meubilair, huisraad, etc. Het is daarbij aan de bewoner om keuzes te maken.

Als we naar het landelijk beeld kijken zijn de normen die in Haarlemmermeer worden gehanteerd bovengemiddeld en gebaseerd op het feit dat alle artikelen nieuw worden aangeschaft.

Voorbeelden van andere gemeenten:

	Amsterdam	Den Haag	Zwolle
Eén volwassene (zelfstandige huisvesting)	€ 4.477	€ 3.000	€ 3.687
Twee volwassenen	€ 5.225	€ 3.500	€ 4.219

Gelet op de uitgangspunten van de Participatiewet (bijstand wordt verleend voor noodzakelijke kosten), hoeft niet in alle gevallen bijstand te worden verleend voor nieuwe artikelen, maar mag ook worden verlangd dat men op zoek gaat naar aanbiedingen, maar ook naar tweedehands (bijvoorbeeld Meerwinkel) artikelen, waardoor het bedrag aan bijstand kan worden beperkt. Wij gaan er vanuit dat de geldende norm voor (volledige) woninginrichting dan verlaagd kan worden tot 60% van de bedragen die door het NIBUD gehanteerd worden. Hiermee sluiten wij meer aan bij de landelijke normen. Wij willen op dit punt de beleidsregels wijzigen, namelijk door vast te leggen dat voor een tweepersoonshuishouden een bedrag geldt van € 5.065 en € 4.425 (afgerond) voor een alleenstaande. Indien er sprake is van een inrichting van een kamer kan een bedrag van € 2.238 (norm Amsterdam) worden gehanteerd. Bij het betrekken van een gemeubileerde kamer kan in beginsel geen bijstand worden verstrekt voor woninginrichting, immers deze kosten hoeven niet te worden gemaakt, omdat deze spullen al aanwezig zijn. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het individualiseringsbeginsel van toepassing blijft bij de uitvoering van de Participatiewet.

Middelen

De uitgaven bijzondere bijstand worden betaald uit de re-integratieuitkering sociaal domein. Het budget voor bijzondere bijstand 2016 bedraagt € 1,9 miljoen. Voor 2017 is een bedrag van € 1,9 miljoen in de begroting opgenomen. Door de verlaging van de bijstand voor de kosten van woninginrichting kunnen we de uitgaven naar verwachting met circa € 450.000 per jaar terugdringen. Wij kiezen er voor om het geld in te zetten voor armoedebestrijding in plaats van bovenmatige ondersteuning voor kosten van woninginrichting.

Voorgaande jaren is gebleken dat het budget bijzondere bijstand structureel tekorten laat zien. Bijzondere bijstand is een open eind regeling. De gemeente kan geen aanvragen weigeren indien het daarvoor gereserveerde budget op is. Indien een persoon voldoet aan de criteria om bijzondere bijstand te ontvangen, is de gemeente verplicht deze te verstrekken.

Juridische aspecten

De bijstand wordt op grond van artikel 51 lid 1 van de Participatiewet en de vastgestelde beleidsregels "bijzondere bijstand gemeente Haarlemmermeer 2016" verleend in de vorm van een renteloze geldlening. In beginsel dient gedurende een periode van 36 maanden te worden afgelost. Het resterende bedrag wordt na 36 maanden aflossen als een bedrag om niet verstrekt en hoeft niet verder te worden terugbetaald. Een aflossingstermijn van 36 maanden wordt over het algemeen gezien als een maximale periode waarbinnen kan worden afgelost bij een inkomen op bijstandsniveau.

Het college kan de aflossingsbedragen en de duur van de aflossing mede afstemmen op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de belanghebbende. Op grond van de beleidsregels bedraagt de maandelijkse aflossing 6% van het van toepassing zijnde normbedrag.

Op grond van artikel 7 lid 1 onder b. van de Participatiewet dient bij de verstrekking van bijstand rekening te worden gehouden met het feit dat de noodzakelijke kosten ermee betaald moeten kunnen worden. De normen voor woninginrichting mogen dus niet zodanig laag vastgesteld worden, dat hiermee in redelijkheid geen (volledige) woning kan worden ingericht. Door de normen voor woninginrichting vast te stellen op 60% van de NIBUD normen wordt hieraan voldaan.

Participatie en Communicatie

Het voorstel in deze nota om de bijstand voor de kosten van woninginrichting te verlagen is besproken met stichting Vluchtelingenwerk en de nota is ter kennisname aan de Participatieraad gestuurd. Tot op heden hebben wij geen reactie ontvangen.

In InforMeer zal aandacht worden besteed aan de wijziging van de bijstand voor de kosten van woninginrichting.

Besluit

Op grond van het voorgaande hebben wij besloten om:

1. Artikel 54 lid 1 van de beleidsregels bijzondere bijstand gemeente Haarlemmermeer 2016 met ingang van 1 november 2016 als volgt te wijzigen: Het bedrag dat voor de kosten van woninginrichting in aanmerking komt, bedraagt 60% van de normen voor woninginrichting zoals die gehanteerd worden door het Nibud. Voor de inrichting van een kamer wordt een bedrag van maximaal € 2.238 verstrekt;
2. deze nota ter informatie te zenden aan de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
namens dezen,
de portefeuillehouder,

b/a

drs. Ap Reinders